

Dosarul nr. 2ra-1359/21

Prima instanță: Judecătoria Bălți sediul central (jud. A. Roșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

20 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Elizaveta Ungureanu, reprezentată de avocatul Angela Procopciuc

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Elizavetei Ungureanu împotriva lui Vasile Gorea cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Vasile Gorea și apelul incident declarat de Elizaveta Ungureanu, reprezentată de avocatul Ion Procopciuc, casată integral hotărârea 9 octombrie 2020 a Judecătoriei Bălți sediul central și emisă o hotărâre nouă de admitere parțială a acțiunii

constată:

La 12 martie 2018, Elizaveta Ungureanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile Gorea cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că în perioada 20 februarie 2015 – 22 februarie 2015, de pe cota de teren ce-i aparține, situată în satul XXXXX r-nul XXXXX, i-au fost defrișați 180 de pomi fructiferi de mere, prin care fapt i-a fost pricinuit un prejudiciu material în sumă de 90000 de lei.

A remarcat că prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 24 februarie 2015 al Inspectoratul de Poliție Fălești, au fost examinate cioturile pomilor defrișați, prin care s-a constatat că au fost defrișați 177 de pomi de mere cu diametrul între 7 și 23 cm.

Iar potrivit certificatului de cost eliberat de Ocolul Silvic Fălești, costul unui metru ster de lemn tare este de 504 de lei și costul unui metru ster vreascuri tari este de 12 lei.

A relevat că din actele de punere în valoare a parchetelor inventariate integral sau parțial din 12 octombrie 2015, întocmite de către ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Glodeni”, în urma inventarierii masei lemnoase obținute în urma defrișării cotei de livadă, a fost stabilit prejudiciul cauzat în sumă de 10320 de lei.

La 25 martie 2015, a depus o cerere la Comisariatul de Poliție Fălești pentru tragerea la răspundere penală a persoanelor vinovate de defrișarea pomilor.

La 25 iunie 2015, de către Inspectoratul de Poliție Fălești a fost pornită urmărirea penală nr. 2015370242, în baza art. 352 alin. (1) Cod penal.

Prin ordonanța Inspectoratului de Poliție Fălești din 10 noiembrie 2015, Vasile Gorea a fost recunoscut și audiat în calitate de bănuit conform art. 352 alin. (1) Cod penal.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura r-lui Fălești din 1 august 2016, Vasile Gorea a fost scos de sub urmărire penală, pe motivul lipsei elementelor infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (1) Cod penal, totodată, fiind constatat că acțiunile samavolnice ale lui Vasile Gorea urmează a fi apreciate drept o faptă contravențională prevăzută de art. 335 Cod contravențional.

Însă, luând în considerație că termenul de atragere la răspundere contravențională este prescris, fiind depășit termenul de 1 an de la data comiterii contravenției din 20 februarie 2015 – 22 februarie 2015, prin răspunsul nr. 224j/2017-3154 din 13 noiembrie 2017, procurorul în Procuratura r-lui Fălești, în temeiul art. 30 Cod contravențional, a concluzionat că intentarea unui proces contravențional este inoportună în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

A relevat că prin ordonanța din 16 martie 2015 a Inspectoratului de Poliție Fălești, dânsa a fost recunoscută în calitate de parte vătămată și civilă.

A evidențiat că din procesul-verbal de cercetare la fața locului din 24 februarie 2015 al Inspectoratul de Poliție Fălești, rezultă că pomii au fost defrișați de la tulpina de jos, însă, rădăcinile au rămas în sol, astfel încât, dânsa nu poate să-și realizeze dreptul la folosirea terenului privat pentru creșterea pomilor, deoarece sunt necesare lucrări de extorcarea a rădăcinilor din pământ și lucrări de implantare a puieților de pomi noi.

Conform informației Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Bălți din 20 februarie 2018, costul lucrărilor pentru extorcarea rădăcinilor, lucrărilor de prelucrare a terenului pentru implantare, inclusiv lucrările de scoaterea rădăcinilor, săpatul solului, greblatul rădăcinilor, cultivarea solului, costul pomilor de măr și a lucrărilor de răsădire a pomilor, constituie în total suma de 44 879 de lei.

Cu referire la scrisoarea Direcției agricultură și alimentație a Aparatului Președintelui raionului Fălești nr. 1 din 23 ianuarie 2018, a menționat că în urma acțiunilor ilicite ale lui Vasile Gorea, pe parcursul ultimilor 3 ani, i-a fost cauzat un venit ratat în sumă de 18800 de lei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 14, 1398 Cod civil, art. 227 Cod de procedură penală, art. 96, 166-167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul lui Vasile Gorea în beneficiul său a prejudiciului material cauzat prin contravenție în sumă de 10320 de

lei cu titlu de cost al pomilor defrișați și însușiți, în sumă de 44879 de lei cu titlu de plăți pentru restabilirea livezii, în sumă de 18880 de lei cu titlu de venit ratat, în total suma de 74079 de lei, cheltuielile de judecată suportate în cadrul procesului penal și în prezenta cauză civilă în sumă de 10612 de lei, precum și încasarea taxei de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

La 20 septembrie 2018, Elizaveta Ungureanu a depus o cerere de micșorare a cuantumului pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat încasarea din contul lui Vasile Gorea în beneficiul său a prejudiciului material cauzat prin contravenție în sumă de 10320 de lei cu titlu de cost al pomilor defrișați și însușiți, în sumă de 20378,74 de lei cu titlu de plăți pentru restabilirea livezii, în sumă de 5714,91 de lei cu titlu de venit ratat, în total suma de 36413,66 de lei, precum și cheltuielile de judecată în sumă de 11200 de lei.

Prin hotărârea din 20 septembrie 2018 a Judecătoria Bălți sediul Fălești, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Elizaveta Ungureanu, reprezentată de avocatul Ion Procopciuc, casată integral hotărârea din 20 septembrie 2018 a Judecătoria Bălți sediul Fălești, cu restituirea cauzei la rejudecare la Judecătoria Bălți sediul Fălești, într-un alt complet de judecată.

Prin încheierea din 16 mai 2019 a Judecătoria Bălți sediul central, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Consiliul sătesc Răuțel r-nul Fălești.

Prin hotărârea din 9 octombrie 2020 a Judecătoria Bălți sediul central, a fost admisă parțial acțiunea.

Au fost încasate din contul lui Vasile Gorea în beneficiul Elizavetei Ungureanu prejudiciul material în sumă de 74079 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10000 de lei.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

A fost încasată din contul lui Vasile Gorea în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 2222,37 de lei.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a constatat că prin ordonanța Inspectoratului de Poliție Fălești de recunoaștere în calitate de bănuț din 10 noiembrie 2015, ordonanța procurorului în Procuratura r-lui Fălești din 1 august 2016 de scoatere de sub urmărire penală a lui Vasile Gorea și răspunsul procurorului în Procuratura r-nului Fălești nr. 224j/2017-3154 din 13 noiembrie 2017, s-a stabilit cu certitudine vinovăția lui Vasile Gorea în cauzarea prejudiciul solicitat de către Elizaveta Ungureanu în acțiune.

Or, Vasile Gorea a fost scos de sub urmărirea penală nu din lipsa elementelor de infracțiune în baza cărora a fost pus sub urmărire penală, dar din motivul că prejudiciul estimat în echivalent bănesc nu reprezintă prin sine proporții mari, acțiunile ultimului urmând a fi apreciate drept o faptă contravențională.

Iar, intentarea unui proces contravențional a fost considerată inoportună, nu din motivul lipsei elementelor de contravenție, ci din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

A conchis prima instanță că în urma contravenției comise de Vasile Gorea, Elizavetei Ungureanu i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 10320 de lei cu titlu de cost al tulpinilor pomilor defrișați, în sumă de 44879 de lei cu titlu de lucrări de restabilire a livezii, în sumă de 18880 de lei cu titlu de venit ratat, iar în total suma de 74079 de lei.

În același timp, prima instanță a încasat din contul lui Vasile Gorea în beneficiul Elizavetei Ungureanu cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10000 de lei și a respins cerința Elizavetei Ungureanu în partea încasării sumei de 612 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, deoarece în partea dată Elizaveta Ungureanu nu a probat suportarea acestor cheltuieli.

Prin decizia din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Vasile Gorea și apelul incident declarat de Elizaveta Ungureanu, reprezentată de avocatul Ion Procopciuc, casată integral hotărârea 9 octombrie 2020 a Judecătoria Bălți sediul central și emisă o hotărâre nouă prin care acțiunea a fost admisă parțial.

Au fost încasate din contul lui Vasile Gorea în beneficiul Elizavetei Ungureanu suma de 10320 de lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 3320 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

A fost încasată din contul lui Vasile Gorea în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 309,60 de lei.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanța de apel cu referire la prevederile art. 1398 Cod civil, art. 45 alin. (1) Cod contravențional, a concluzionat că prejudiciul material cauzat în urma defrișării cotei de livadă a Elizavetei Ungureanu cu titlu de cost al pomilor defrișați constituie suma de 10320 de lei, confirmată prin informația din 13 februarie 2018 eliberată de ÎS „Întreprinderea de Stat pentru Silvicultură Bălți” și prin actele de punere în valoare a parchetelor inventariate integral sau parțial din 12 octombrie 2015 întocmite de ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Glodeni”.

În partea ce ține de pretențiile privind recuperarea venitului ratat și de recuperarea cheltuielilor cu titlu de plăți pentru restabilirea livezii, instanța de apel a constatat că pretențiile date nu au fost probate, fiind cert că Elizaveta Ungureanu a prezentat doar calculul cu privire la costul mediu a unui kg de mere și informația privind roada medie la hectar, ceea ce nu confirmă venitul ratat.

A menționat instanța de apel că pentru recoltarea merelor, proprietarii livezilor suportă anumite cheltuieli, valoarea cărora nu a fost precizată, mai mult ca atât, instanței nu i-au fost prezentate probe referitoare la cantitatea de mere recoltate de pe pomii respectivi pentru perioade anterioare or, reieșind din materialele cauzei, Elizaveta Ungureanu a intrat în posesia lotului de teren/livezii încă în anul 1997.

Totodată, la materialele cauzei nu a fost prezentată nicio informație cu privire la starea livezii și la necesitatea înlocuirii pomilor sau întreținerii acestora.

Privitor la încasarea sumei ce ține de restabilirea livezii instanța de apel a reținut că Elizaveta Ungureanu nu a prezentat dovezi că a restabilit livada și a cheltuit sumele la care pretinde în acțiune.

Mai cu seamă că livada nu a fost sădită de Elizaveta Ungureanu, dar a fost primită de aceasta ca rezultat a privatizării și deci nu poate pretinde la niște cheltuieli pe care nu le-a suportat anterior.

La 27 iulie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Elizaveta Ungureanu, reprezentată de avocatul Angela Procopciuc a declarat recurs împotriva deciziei din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea respingerii pretențiilor, cu menținerea în partea dată a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că prin ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată și civilă, cu suma de 90000 de lei, pentru 177 de pomi fructiferi defrișați și distruși, a fost recunoscut statutul său de victimă și dreptul de a solicita repararea prejudiciului material.

A indicat că a prezentat dovezi cu privire la prejudiciu material și costul pomilor de peste 15 ani, roada care o dădeau anual (venit ratat), costul cheltuielilor pentru restabilirea terenului și sădirea noilor pomi fructiferi de mere.

Pe când, Vasile Gorea nu a prezentat nicio probă care ar combate calculelele prejudiciilor materiale și dovezile aduse în acest sens.

A obiectat că în latura respingerii pretențiilor privind venitul ratat exprimat prin lipsa roadei de mere timp de 3 ani de zile, instanța de apel nefondat a constatat că nu au fost prezentate probe referitor la roada de mere recoltate și cantitatea de mere pretinse.

Or, în acest sens au fost audiați martorii Iurie Ungureanu și Maxim Ungureanu, care au declarat că până la defrișarea copacilor, aceștia rodeau, precum și înscrisurile eliberate de Secția raională de agricultură Fălești, prin care a fost stabilit care a fost roada medie în perioada acestor 3 ani preținși și că fiecare pom defrișat era roditor și în mediu se recolta volumul de kilograme de pe pom.

A menționat că, deși pe de o parte instanța de apel recunoaște că costul pomilor defrișați este de 10320 de lei, pe de altă parte instanța de apel într-un mod contradictoriu a constatată că această cotă de livadă nu ar avea o valoare bănească.

În acest sens, a remarcat că a primit în proprietate această cotă de livadă, care dispune de o valoare bănească exprimată în lei și acordată în dependență de vechimea de muncă în colhoz.

Mai cu seamă că înregistrarea terenului la organul cadastral în Registrul bunurilor imobile, deja denotă despre o valoare bănească a cotei de livadă.

A obiectat că instanța de apel nu și-a motivat nici într-un mod pretențiile în partea respingerii cerinței cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată suportate în cadrul procesului penal și în cadrul prezentei cauze civile.

La 10 august 2021, în adresa lui Vasile Gorea și a Consiliului sătesc Răuțel r-nul Fălești a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Elizaveta Ungureanu, reprezentată de avocatul Angela Procopciuc, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 77 vol. II), fiind recepționată de către Vasile Gorea și Consiliului sătesc Răuțel r-nul Fălești la data de 16 august 2021, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 82-83 vol. II).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție, careva referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la data de 24 mai 2021, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la dosar (f. d. 47 vol. II) și care a fost recepționată de către recurentă la data de 28 mai 2021, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la dosar.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 27 iulie 2021, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Elizaveta Ungureanu, reprezentată de avocatul Angela Procopciuc, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Elizaveta Ungureanu, reprezentată de avocatul Angela Procopciuc, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura

admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Elizaveta Ungureanu, reprezentată de avocatul Angela Procopciuc urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Elizaveta Ungureanu, reprezentată de avocatul Angela Procopciuc.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic